

Húsvéti emlékezés.

Már rég meguntuk a hógolyózást meg a csúszkálást. Minden, ami oly szép és izgalmas volt december idején, a szúzhó-taposás, meg keresztvetés az árok oldalában, lassacskán mind unottá vált. A didergés maradt csupán és áhítoztunk a mezitlábás hancurozás után.

A tavaszvárás télvíz idején már tervekbe csomósodott s mire enyhén-melegen kisütött a nap, hogy véget vessen a lustaságnak, már a húsvéti nagytakarításról beszélt mindenki. Nem tudom ki rendezte olyan okosan a világ rendjét, de a krisztusi feltámadás egybe esett az általános megújhódással. Akkor, réges-régen, -- a nekem egész világot jelentő kovácsházi határ, új életre készülődött. Az oltott mész meg a budai-föld tiszta szaga szállt a levegőben és a napon térülködő dunyhák, párnák, faluszerte lelkes tisztálkodásról tanuskodtak. Még a rámbízott apró tennivalók is elviselhetőek lettek, mert már tudtam hányat kell még aludni - locsolkodásig. Havasi úr már kirakta a pultra a szagosvizes üvegeket, tizenöt fillér volt a tojás, húsz a nyuszi. Mármint az üveg formája szerint. A csavaros kupakot ügyesen lehetett szabályozni, hogy ne pocskékoljon az ember drága illatot az olyan lányra, akit csak illendőségből ment meglocsolni.

Meg kell valljam, hogy a nagypénteki böjt, a feltámadást ünneplő istentisztelet csak olyan mellékes

előzménye volt az igazi ünnepnek, - a húsvét-hétfői locsolkodásnak. Magamtól keltem kora hajnalban, - ami nagy szó volt. Mondás nélkül pucoltam a cipőmet, nagy igyekezettel próbáltam eltüntetni a szürke kopást a klapniról.

Már napok óta készen volt az útitervem. Időben, korán letudni a "kötelező"-ket, hogy el ne felejtsem: nagymama, ángyoméék meg Bába néni, a muszáj-házak, hogy nyolc meg kilenc óra között jusson el az ember a fontos udvarokba, ahol igazi trakta volt, ahol legszebb volt a hímes tojás, no meg a lány.

Minden ment a tervek szerint a nagy napon. A vállra vetett tarisznyában gyűltek a szebbnél-szebb tojások, az utcasarkon ment a csere-bere, miközben a mazsolás kalács, a főtt tojás meg a sonka, kolbász kezdte megülni a túlfeszített gyomrokat.

Zöld erdőben jártam,
Kék ibolyát láttam,
El akart hervadni,
Szabad- e locsolni?

Milyen kár, hogy elmúlt egy jó, szép szokás, az összetartozás tavaszi ceremóniája.

Volt egyszer egy halálos ellenségem, Thurzó Pista. A nyári cséplés óta utáltuk egymást. Görönggyel dobtam

meg, ha a házunk előtt elment s ő úgyszintén engem. Úgy járta az a haragosok között. Hányszor kirakta a lábát a padból, hogy elbuktasson, én meg azt híreszteltem róla, hogy boltból vett kenyéren van az uzsonnája, ami tudvalévően nagy szégyen volt.

Úgy történt, hogy Húsvét hétfőjén, vagy tízen verődtünk össze a templomkertnél tapasztalatcserére. Máig sem tudom, hogy történt, de kibékültünk. Azt hiszem, abból adódott, hogy én nem tudtam lenyelni a tojássárgáját, ő meg nagyon szerette. Négyet is be tudott venni egyszerre a szájába. Hámoztuk és ettük a kevésbé díszeseket, s aztán, ha már egy-tojáson él az ember, haragot nehéz tartani. Thurzó Pista csak úgy mellékesen odavetette:

- Nálunk voltál-e locsolni? -

- Hát persze.- mondtam, Bözsi, a húga igen takaros, szép lány volt, Thurzó néni meg híresen finom kalácsot sütött.

Meg volt a béke. Nagy kő esett le a szívemről, boldognak, egészen könnyűnek éreztem magam. Tíz évesen békét kötöttem ellenségemmel, megbocsájtva, szeretve... tavasz idején, mikor Krisztus feltámadását pogány szokással ünnepeltük.

Milyen kár, hogy szerte a világban, magyarok, írek, arabok, zsidók meg ki tudja még mennyi fajta, újkeletű vagy százados haragot tartva... nem gondol baráti látogatásra...Élünk és halunk haraggal a szívünkben.

Kár.

1982

Vancouver, B.C.

Canada